بسمه تعالی

کلیه دستگاه‌های اجرایی

شورای اقتصاد در جلسه مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۱۳ درخواست وزارت امور اقتصادی و دارایی در خصوص «دستورالعمل مدیریت یکپارچه و استفاده بهینه از وام و اعتبارات مالی خارجی دریافتی توسط دولت جمهوری اسلامی ایران» را به استناد بند (۹) ماده (۳) قانون برنامه و بودجه کشور مورد بررسی و به‌شرح متن پیوست (ممهور به مهر دبیرخانه شورای اقتصاد) مورد تصویب قرارداد.

سیدحمید پورمحمدی

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

رونوشت:
دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رییس مجلس شورای اسلامی، دفتر معاون اول رییس‌جمهور، اعضای محترم شورای اقتصاد، دفتر هیأت دولت، سازمان بازرسی کل کشور.
جناب آقای برمکی سرپرست محترم معاونت سیاستگذاری و راهبری توسعه ملی و منطقه ای
جناب آقای امانی همدانی معاون محترم فنی، زیربنایی و تولیدی
جناب آقای قاسمی معاون محترم هماهنگی برنامه و بودجه
جناب آقای نجفی خواه معاون محترم علمی،فرهنگی و اجتماعی
جناب آقای سیدعلایی معاون محترم توسعه مدیریت و امور مجلس
جناب آقای نیکو سرپرست محترم امور شورای اقتصاد
جناب آقای ابراهیمی رئیس محترم امور حقوقی، قوانین و مقررات برای اقدام جهت بارگذاری در سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران

www.Dotic.ir

دستورالعمل مدیریت یکپارچه و استفاده بهینه از وام و اعتبارات مالی خارجی دریافتی توسط دولت جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱ – تعریف مفاهیم

تعاریف و مفاهیم مشروح زیر در معانی مربوط به کار می‌روند:

وزارت: وزارت امور اقتصادی و دارایی

سازمان: سازمان برنامه و بودجه کل کشور

بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سازمان سرمایه‌گذاری: سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران

وام و اعتبارات مالی خارجی: هرگونه تسهیلات، خط اعتباری، اعتبار خریدار، اعتبار فروشنده، تسهیلات پروژه‌ای و سایر ابزارهای متعارف تأمین مالی خارجی که از دولت‌ها، بانک‌ها، مؤسسات مالی، صندوق‌های توسعه‌ای، مؤسسات بیمه اعتبار صادراتی و سایر تأمین‌کنندگان مالی خارجی که بر اساس قرارداد منعقده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و طرف خارجی دریافت می‌شود.

کارگروه سیاست‌گذاری: کارگروهی متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی (رئیس)، رئیس سازمان، رئیس کل بانک مرکزی و حسب مورد سایر دستگاه‌های اجرایی (بالاترین مقام دستگاه اجرایی)

کمیته تخصصی: کمیته‌ای است مرکب از رئیس کل سازمان سرمایه‌گذاری (نماینده وزارت و رئیس)، معاونین تام‌الاختیار سازمان، بانک مرکزی، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور، وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، وزارت نفت، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نماینده اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی ایران (عضو ناظر)، نماینده اتاق تعاون جمهوری اسلامی ایران (عضو ناظر) و حسب مورد نماینده سایر دستگاه اجرایی ذی‌ربط (حداقل در سطح معاون).

دبیرخانه کارگروه: دبیرخانه کارگروه سیاست‌گذاری مستقر در سازمان سرمایه‌گذاری

دستگاه اجرایی: دستگاه‌های موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

متقاضی: شخص حقوقی دولتی یا غیردولتی که درخواست تأمین مالی خارجی موضوع این دستورالعمل را دارد.

کالاهای مصرفی: کالاهای اساسی، دارو و تجهیزات پزشکی مصرفی و کالاهای واسطه‌ای

کالاهای سرمایه‌ای: کالا، تجهیزات، ماشین‌آلات و یا فناوری مورد نیاز طرح‌ها و پروژه‌های تولیدی و زیرساختی با ماهیت سرمایه‌ای و تجهیزات سرمایه‌ای

www.Dotic.ir

طرح دولتی: طرح‌های مندرج در پیوست‌های قوانین بودجه سنواتی که تمام یا بخشی از منابع مالی آن‌ها توسط دولت تأمین می‌گردد و یا در فرآیند استفاده از وام و اعتبارات مالی خارجی دولت، مشمول ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور می‌باشند.

طرح غیردولتی: طرح‌هایی که حایز شرایط ذیل بطور همزمان باشند:

- ✓ طرح‌هایی که سهم بخش دولتی در تأمین منابع مالی آنها کمتر از پنجاه (۵۰) درصد بوده و در پیوست‌های قوانین بودجه سنواتی درج نشده باشد.
- ✓ در فرایند استفاده از وام و اعتبارات مالی خارجی مشمول ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور نباشد.
- ✓ در فرایند استفاده از وام و اعتبارات مالی خارجی جهت تأمین پیش‌پرداخت سهم آورده گشایش اعتبار اسنادی از منابع عمومی دولت استفاده ننماید.

ماده ۲- شرح وظایف کارگروه سیاستگذاری، کمیته تخصصی و دبیرخانه کارگروه

۱- وظایف کارگروه سیاستگذاری به‌شرح ذیل تعیین می‌گردد:

- ✓ تعیین سالانه ظرفیتهای اعتباری استفاده از وام و اعتبارات مالی خارجی و محورهای دارای اولویت موضوع این دستورالعمل
- ✓ سیاستگذاری، برنامه ریزی، هماهنگی و مدیریت یکپارچه استفاده از وام و اعتبارات مالی خارجی موضوع این دستورالعمل
- ✓ تعیین شرایط کلی انعقاد قرارداد وام و اعتبارات مالی خارجی موضوع این دستورالعمل شامل میزان تسهیلات، هزینه های دریافت تسهیلات و شرایط بازپرداخت تسهیلات
- ✓ تعیین سهم کلی سالانه تأمین مالی بخش دولتی و غیردولتی و وام و اعتبارات مالی خارجی موضوع این دستورالعمل
- ✓ تعیین سقف سالانه صدور تضامین دولت توسط وزارت برای استفاده از وام و اعتبارات مالی خارجی در چارچوب قوانین و مقررات مربوط

۲- وظایف کمیته تخصصی به‌شرح ذیل تعیین می‌گردد:

- ✓ بررسی کارشناسی دستورکارهای کارگروه سیاستگذاری
- ✓ بررسی آخرین وضعیت اجرایی قرارداد وام و اعتبارات مالی خارجی موضوع این دستورالعمل
- ✓ پیگیری اقدامات دستگاه‌های اجرایی
- ✓ ارائه گزارش‌های تلفیقی و مدیریتی به کارگروه سیاستگذاری
- ✓ نظارت بر رعایت تصمیمات کارگروه سیاستگذاری

۳- وظایف دبیرخانه کارگروه به‌شرح ذیل تعیین می‌گردد:

- ✓ تنظیم دستورکارها و صورتجلسات کارگروه سیاست‌گذاری و کمیته تخصصی
- ✓ دریافت و ارسال مکاتبات مرتبط با دستورکارها و تصمیمات کارگروه سیاست‌گذاری و کمیته تخصصی

سازمان برنامه و بودجه کشور
دبیرخانه شورای اقتصاد
www.Dotic.ir

- ✓ هماهنگی برگزاری جلسات کارگروه سیاست‌گذاری و کمیته تخصصی
- ✓ ابلاغ تصمیمات کارگروه سیاست‌گذاری و کمیته تخصصی
- ✓ تهیه و ارائه گزارش‌های تلفیقی و مدیریتی به کمیته تخصصی

ماده ۳- ساز و کار ارائه، ارزیابی و اولویت‌بندی درخواست‌های استفاده از وام و اعتبارات مالی خارجی

۱- تأمین مالی برای کالاهای مصرفی

۱-۱- میزان منابع قابل تخصیص برای تأمین کالاهای مصرفی به تفکیک نوع کالا، بر اساس درخواست سازمان به کمیته تخصصی جهت تصویب در کارگروه سیاستگذاری و پس از تصویب کارگروه موصوف، توسط دبیرخانه کارگروه به سازمان، بانک مرکزی و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ابلاغ می‌گردد.

۱-۲- سازمان موظف است ظرف مدت ۱۰ روز از اعلام دبیرخانه کارگروه، اولویت‌های تخصیص ارز از محل وام و اعتبارات مالی خارجی برای تأمین کالاهای مصرفی را به بانک مرکزی و دبیرخانه کارگروه اعلام نماید.

۱-۳- بانک مرکزی موظف است بر اساس اولویت‌های اعلامی سازمان پس از ثبت درخواست توسط دستگاه اجرایی ذی‌ربط مطابق فرایند جاری کشورنسبت به تخصیص ارز مورد نیاز کالاهای مصرفی اقدام نماید و گزارش عملکرد آن را در فواصل سه ماهه به سازمان و دبیرخانه کارگروه ارسال نماید.

۱-۴- مبالغ ریالی واریزی حاصل از تخصیص ارز موضوع این ماده به حساب معرفی‌شده توسط خزانه‌داری کل کشور واریز شده و به عنوان منابع عمومی دولت محسوب می‌شود.

۱-۵- بازپرداخت اصل، سود و سایر هزینه‌های تبعی مربوط به این بخش از تسهیلات در دوره بازپرداخت بر عهده سازمان (در چارچوب ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور) است. سازمان موظف است اعتبارات موردنیاز برای بازپرداخت اصل، سود و سایر هزینه‌های تبعی تسهیلات موضوع این بخش را در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید. بانک مرکزی موظف است پس از تخصیص سازمان از محل درآمدهای ارزی در اختیار بانک مرکزی، نسبت به بازپرداخت اقساط مربوطه در سررسید اعلامی وزارت اقدام نماید.

۲- تأمین مالی برای طرح‌ها و کالاهای سرمایه‌ای

الف- فرایند تأمین مالی طرح‌های دولتی و یا کالاهای سرمایه‌ای مورد نیاز آن‌ها

۱- پس از اعلام ظرفیت‌های اعتباری توسط دبیرخانه کارگروه، تقاضای استفاده از وام و اعتبارات مالی خارجی موضوع این دستورالعمل برای تأمین مالی طرح‌های دولتی و یا کالاهای سرمایه‌ای مورد نیاز آنها، بر اساس دستورالعمل‌های صادره دبیرخانه شورای اقتصاد، توسط دستگاه اجرایی ذی‌ربط به سازمان جهت اخذ مجوز شورای اقتصاد ارسال می‌گردد.

www.Dotic.ir

۲- شورای اقتصاد نسبت به اولویت بندی، بررسی و تصویب درخواست‌های تأمین مالی طرح‌های دولتی و یا کالاهای سرمایه‌ای اقدام نماید.

۳- اعتبار مجوزهای صادره از زمان ابلاغ تا زمان انعقاد قرارداد تأمین مالی حداکثر دو سال تعیین می‌گردد. در صورت انقضای اعتبار مجوز یا تغییر اساسی در مشخصات طرح، دستگاه اجرایی موظف است نسبت به تمدید مجوز اقدام نماید.

۴- پس از صدور مجوز شورای اقتصاد و ثبت درخواست متقاضی، سازمان موظف است نسبت به صدور تضمین نامه موضوع ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور اقدام نماید.

۵- بانک عامل موظف است ظرف حداکثر دو ماه پس از دریافت مصوبه شورای اقتصاد، مصوبه اعتباری صادر و مراتب را به متقاضی، دستگاه اجرایی و دبیرخانه کارگروه اعلام کند.

۶- در طرح‌های انتفاعی بانک عامل موظف است ضمن اخذ وثایق کافی مطابق ضوابط و مقررات نظام بانکی کشور برای تأمین ارز مورد نیاز در دوره بازپرداخت گواهی اخذ وثیقه را به دبیرخانه کارگروه ارایه دهد.

۷- مسئولیت تأمین منابع بازپرداخت اصل، سود و سایر هزینه های مترتب بر سایر تسهیلات مالی خارجی برعهده دستگاه اجرایی یا دریافت کننده وام و اعتبارات مالی خارجی خواهد بود و دستگاه اجرایی موظف است اعتبارات مورد نیاز بازپرداخت اقساط را در لوایح بودجه های سنواتی پیش بینی نماید.

۸- در طرحهای انتفاعی مسئولیت تأمین منابع بازپرداخت اصل، سود و سایر هزینه‌های مترتب بر وام و اعتبارات مالی خارجی دریافتی، تضامناً بر عهده متقاضی و بانک عامل است.

ب- فرایند تأمین مالی طرح‌های غیردولتی و یا کالاهای سرمایه‌ای موردنیاز بخش غیردولتی

۱- پس از اعلام ظرفیت‌های اعتباری توسط دبیرخانه کارگروه، تقاضای استفاده از وام و اعتبارات مالی خارجی موضوع این دستورالعمل برای تأمین مالی طرح‌های غیردولتی و یا کالاهای سرمایه‌ای موردنیاز بخش غیردولتی، بر اساس شیوه‌نامه موضوع بند (الف) ماده (۲۸) قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها، توسط دستگاه اجرایی ذی‌ربط به دبیرخانه کارگروه جهت اخذ مجوز شورای تأمین مالی ارسال می‌گردد.

۲- شورای تأمین مالی نسبت به اولویت بندی، بررسی و تصویب درخواست‌های تأمین مالی طرح‌های غیردولتی و یا کالاهای سرمایه‌ای اقدام نماید.

۳- در خصوص طرح‌های بخش خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی، اعطای وام و یا صدور تضمین دولت توسط وزارت صرفاً پس از حصول اطمینان از اخذ وثایق کافی مطابق ضوابط و مقررات نظام بانکی کشور و قابل وصول توسط بانک عامل و احراز توان بازپرداخت متقاضی توسط بانک عامل مجاز است. در این موارد، مسئولیت تأمین منابع بازپرداخت اصل، سود و سایر هزینه‌های مترتب بر وام و اعتبارات مالی خارجی دریافتی بر اساس تضمین صادره توسط بانک عامل بر عهده بانک عامل است.

www.Dotic.ir

ماده ۴ – نظارت، گزارش‌دهی و سازوکار اصلاح یا تعلیق

الف- نظارت بر اجرای مصوبات

نظارت بر اجرای مصوبات شورای اقتصاد و شورای ملی تأمین مالی در خصوص درخواست‌های موضوع این دستورالعمل بر عهده سازمان با همکاری وزارت است. دبیرخانه شورای اقتصاد موظف است هر شش ماه یکبار گزارش اجرای مصوبات (شامل گزارش‌های عملکرد دستگاه‌ها، گزارش مالی بانک مرکزی و فرآیند اجرای دستورالعمل) را به رئیس‌جمهور و شورای اقتصاد ارائه نماید.

ب) تعلیق، اصلاح یا لغو مجوز

در صورت مشاهده انحراف در اجرای طرح از جمله افزایش غیرمتعارف هزینه‌ها، تأخیر در اجرا، یا بروز مخاطرات مؤثر بر بازپرداخت و غیره، سازمان می‌تواند پیشنهاد تعلیق، اصلاح یا لغو مجوز استفاده از وام را جهت تصمیم‌گیری به مرجع صادرکننده مجوز (شورای اقتصاد یا شورای ملی تأمین مالی) ارائه نماید.

ماده ۵ – سایر مقررات

۱- کلیه دستگاه‌های اجرایی، بانک‌ها و نهادهای مرتبط موظف به همکاری کامل با دبیرخانه کارگروه، کمیته تخصصی و کارگروه سیاستگذاری در راستای اجرای سریع و شفاف این دستورالعمل هستند.

۲- این دستورالعمل از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است و هرگونه اصلاحیه بعدی با پیشنهاد کارگروه سیاستگذاری و تصویب شورای اقتصاد، امکان‌پذیر خواهد بود.

www.Dotic.ir